

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Vår referens
Erik Gustaf Ageberg

2018-01-22

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Er referens/Dnr
S2017/06606/SF

Remissvar

Sjukpenninggrundande inkomst för företagare under uppbyggnadsskede

Företagarna har getts möjlighet att lämna synpunkter på det rubricerade förslaget.

Företagarna tillstyrker förslaget och anför samtidigt följande,

Förslaget i korthet

Det föreslås att den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) för en person som startar ett aktiebolag ska beräknas med samma principiella utgångspunkter som gäller för personer som bedriver enskild näringsverksamhet under tiden det nystartade företaget är under uppbyggnadsskede. Tiden för uppbyggnadsskedet utökas från 24 till 36 månader, även för företagare med enskild firma. Det innebär att den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas till minst vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete som anställda för annans räkning.

Företagarnas synpunkter

Socialförsäkringar berör hela företagarkollektivet och är en viktig hörnsten i det offentligt finansierade skyddsnät som finns för såväl företagare som dess anställda. Dagens trygghetssystem är konstruerat efter anställningsnormen. Det måste vara lika naturligt att driva företag som att vara anställd. Därför måste alla regler inom socialförsäkringssystemet vara anpassade även för företagare.

Det finns flera faktorer som påverkar vilken företagsform en företagare väljer att driva sitt företag i. Socialförsäkringssystemet bör dock inte vara en sådan variabel. Ett grundkrav är att företagare ska ha samma möjlighet till trygghet, oavsett i vilken form företaget bedrivs. Att regeringen föreslår en likformning av regelverket för olika företagsformer inom socialförsäkringssystemet är därför mycket välkommet.

Företagarna välkomnar förslaget att den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) för en person som startar ett aktiebolag ska beräknas med samma principiella utgångspunkter som gäller för personer som bedriver enskild näringsverksamhet under tiden det nystartade företaget är under uppbyggnadsskede. Företagarna välkomnar också utökningen av tiden för uppbyggnadsskede från 24 till 36 månader, även för företagare med enskild firma.

Regeringen föreslår att företagare med aktiebolag definieras i enlighet med 34 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring. Företagarna delar bedömningen att det finns fördelar med ett gemensamt företagarbegrepp inom försäkringssystemen.

Företagarna vill understryka att företagare som har möjlighet att ta ut lön i ett tidigt skede inte ska missgynnas framför företagare som inte har samma möjlighet. Det är därför av stor vikt att den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas till minst vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning. Likaså ska inte makar som driver näringsverksamhet i form av aktiebolag gemensamt missgynnas, eller företagare som ändrar företagsform för sin verksamhet.

Att den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas till minst vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning är en klar förbättring mot tidigare men innebär en risk för att den beslutande myndigheten ska göra en skönsmässig bedömning som är fallet idag för enskilda näringsidkare.

Företagarna vill i sammanhanget betona behovet av ett mer träffsäkerhet och förutsägbart inkomstunderlag för företagare. Företagarna förespråkar ett gemensamt inkomstunderlag baserat på faktiska inkomster framför dagens system som drabbar flera företagare som får kämpa mot Försäkringskassan för att få rätt ersättning. För att företagare på ett mer transparent sätt ska kunna beräkna sin ersättning vid sjukdom eller föräldraledighet bör ersättningen beräknas på historiska inkomster.

Konsekvenser

Att socialförsäkringssystemet – och bristen på trygghet – påverkar människors benägenhet att starta företag är ett välkänt faktum. Det påverkar yngre personer och i synnerhet kvinnor. Detta noteras i förslaget som samtidigt bedömer att förslaget kommer att ge en positiv inverkan på kvinnors vilja att starta och bedriva företag. Företagarna delar denna förhoppning och tror att förslaget kan sänka trösklarna för att starta företag. Samtidigt bör det påpekas att klimatet för individer att starta och driva företag inte främst beror på socialförsäkringssystemet. Retorik och bilden av företagande påverkar i hög grad nyföretagandet. De senaste åren har politiken visat allvarlig okunskap inför företagandets villkor. Sverige behöver en politik som främjar entreprenörskap och företagande, inte motverkar det.

I konsekvensanalysen berörs företagares möjligheter att välja mellan lön, utdelning eller kapitalvinst. Oro för den typ av inkomstomvandling som det spekuleras i är överdriven. Företagare fattar ekonomiska beslut baserat på en rad faktorer där socialförsäkringarna är en. Samtidigt är det viktigt att framhålla att förslaget syftar till att underlätta och förbättra för företagare. I de fall en företagare får möjlighet att bygga upp en buffert i sitt företag leder det till mer livskraftiga företag.

Patrik Nilsson
Chef Analys & Opinion

Erik Gustaf Ageberg
Utredare